

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
С ГРИЖА ЗА ВСЕКИ УЧЕНИК**

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Училището е мястото, където човек придобива основните знания, умения и компетентности и много от основните нагласи и ценности, които ще го преведат през живота. Допълвайки ключовата роля на родителите, училището може да помогне на всеки ученик да развие своя талант, да осъществи своя потенциал за личен растеж. Ако се очаква училището да го подготви за живота в съвременния свят, то трябва да насочи усилията си към индивида, към всяко отделно дете, на което да осигури условия за качествено образование и равен достъп, разбирани като диференцирана грижа спрямо различните потребности и способности. Това означава да се потвърди отново заложеното и в приетата от Народното събрание Национална програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка (2006-2015), че главна ценност е детето (ученикът). А всеки учещ придобива необходимите му ключови компетентности с различна скорост, в зависимост от възможностите, интересите и потребностите му. За тази цел е необходимо да се стимулира допълнителната работа с изоставащи и/или с особено надарени ученици.

2. ЦЕЛИ

- Осигуряване на възможност за допълнително обучение както на деца с изявени способности, така и на деца, които имат проблеми с усвояване на учебния материал.
- Мотивиране на учителите за работа с учениците, отчитайки индивидуалните им способности и интереси.
- Стимулиране на прилагането на иновативни подходи в преподаването и ученето за децата с различни способности.

3. ОБХВАТ

Програмата обхваща два модула:

- Осигуряване на обучение на талантливи ученици за участие в ученическите олимпиади;
- Осигуряване на допълнително обучение на учениците за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка.

Училищата могат да участват с проекти и по двата модула на програмата.

3.1. Модул „Осигуряване на обучение на талантливи ученици за участие в ученическите олимпиади”

Бенефициенти

Всички български училища, чиито ученици през учебната 2008-2009 година са участвали в националния кръг на олимпиадите по български език и литература, английски език, немски език, испански език, руски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, философия, история и цивилизация, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и техническо чертане.

Принципи на финансиране

Финасират се дейности, свързани с провеждане на обучение на ученици и участие в национални олимпиади по следните предмети: български език и литература, английски език, немски език, испански език, руски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, философия, история и цивилизация, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и техническо чертане.

Критерий за участие е наличие на ученик/ученици, класирани на националните кръгове на олимпиадите.

За всяко училище се определя размер на отпусканата сума в зависимост от броя на учениците, класирани на национален кръг, и от броя на учениците – лауреати на национални олимпиади. Сумата се определя по следната формула: $(A+B+C)$ лв.

като:

$$A = (\text{брой ученици на национален кръг}) \times 500 \text{ лв.}$$

$$B = (\text{брой лауреати}) \times 2000 \text{ лв.}$$

$C = 20\% \text{ от } (A+B)$ – административни разходи за училището и командировъчни разходи за участие на учениците в олимпиади.

Сумата $A+B$ се използва за хонорари на учителите, осъществяващи подготовката на ученици.

Средствата се отпускат на база постиженията на учениците в олимпиадите през учебната 2008-2009 година и се предоставят за подготовка на ученици за участие в олимпиадите през 2009-2010 година.

По решение на директора, съгласувано с педагогическия съвет, се определят до трима учители, на които се възлага подготовката на учениците по план за обучението на групата за най-малко 50 учебни часа. Планът се утвърждава от директора на училището и се изпраща в РИО.

Бюджет на модула: 1 500 хил. лв., в т.ч. и средства за мониторинг.

Индикативни параметри – 3 000 ученици.

Процедури и срокове за кандидатстване и оценяване

В срок до 30 юли 2009 г. регионалните инспекторати по образование изпращат покана до училищата, които могат да бъдат бенефициенти.

За всеки отделен учебен предмет училищата подготвят проект, съгласно формуляра за участие и до 15 август 2009 г. изпращат един екземпляр от проекта в МОН, дирекция „Политика в общото образование“.

Оценяването се извършва от комисия на национално ниво с участието на представители на МОН и на външни експерти. Комисията представя на министъра на образованието и науката в двуседмичен срок протокол с одобрените проекти. Министърът на образованието и науката в едноседмичен срок от представяне на одобрените проекти прави предложение до министъра на финансите за корекции по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити и по бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за 2009 г.

Изисквани документи

Формуляр за кандидатстване (по образец)

Към документацията се прилага:

- Списък на учениците, които ще бъдат включени в обучението
- Копие от декларация, подписана от родител/настойник, за съгласие за включване на ученика в обучението
- Мотивационно писмо от преподавателя на всяка група
- План за обучението на групата, който да отчита индивидуалните потребности на всеки ученик
- График за организиране и провеждане на обучението

Ред на разглеждане и оценяване

Комисията, определена със заповед на министъра на образованието и науката, разглежда, оценява и класира проектите в 14-дневен срок след приключване на приема на документи.

Показатели за изпълнение

- Брой училища, участвали с проекти;
- Брой ученици, включени в обучението;
- Брой ученици, класирани за участие в национален кръг на олимпиади през учебната 2009-2010 година;
- Брой ученици, лауреати на национален кръг на олимпиади през учебната 2009-2010 година.

3.2. Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка”

Бенефициенти

Общински и държавни училища, получили покана чрез регионалните инспекторати по образование, на база резултатите от външното оценяване.

Принципи на финансиране

Финансира се организиране на допълнително обучение в училище на ученици от 5., от 6. и от 7. клас с ниски резултати от външното оценяване по съответния учебен предмет.

Критерий за участие е наличие на група от 4 до 8 ученици в едно училище от 5., от 6. и от 7. клас, които отговарят на следните две условия:

- а) Имат постижения по-ниски от 50% от средния успех по съответния предмет за училището на външното оценяване след 4., след 5. и след 6. клас, проведено в края на учебната 2008-2009 година.
- б) Имат постижения по-ниски от 50% от средния успех на випуска по съответния предмет на външното оценяване след 4., след 5. и след 6. клас, проведено в края на учебната 2008-2009 година.

За всяко училище се определя размер на отпусканата сума в зависимост от броя на сформираните групи за допълнително обучение. За обучението на една група по съответен учебен предмет като хонорар на учителя за 100 учебни часа се отпускат 1000 лв., както и 15 % допълнително за административни разходи на училището. Когато обучението на групата е планирано за по-малко от 100 учебни часа, сумата се намалява в съответствие с планирания брой часове. Възлагането на часовете и графика за провеждането им се осъществява от директора на училището.

Провеждането на часовете се отчита чрез присъствена тетрадка-дневник, прошнурована, прономерована, подписана от директора и подпечатана с печата на училището. Дневникът се съхранява в училището в срок от 3 години и се представя при проверка от МОН или от РИО.

Бюджет на модула – 3 000 хил. лв., в т.ч. и средства за мониторинг.

Индикативни параметри – 5 000 ученици.

Процедури и срокове за кандидатстване и оценяване

В срок до 30 юли 2009 г. регионалните инспекторати по образование изпращат покана до училищата, които могат да бъдат бенефициенти.

За всеки отделен учебен предмет училищата подготвят проект, съгласно формуляра за участие и до 15 август 2009 г. изпращат един екземпляр от проекта в МОН, дирекция „Политика в общото образование“.

Оценяването се извършва от комисия на национално ниво с участието на представители на МОН и на външни експерти. Комисията представя на министъра на образованието и науката в двуседмичен срок доклад и протокол с одобрените проекти. Министърът на образованието и науката в едноседмичен срок от представяне на одобрените проекти прави предложение до министъра на финансите за корекции по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити и по бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за 2009 г.

Изисквани документи

Формуляр за кандидатстване (по образец)

Към документацията се прилага:

- Списък на учениците, които ще бъдат включени в обучението
- Копие от декларация, подписана от родител/настойник, за съгласие за включване на ученика в обучението
- Мотивационно писмо от преподавателя на всяка група
- План за обучението на групата, който да отчита индивидуалните потребности на всеки ученик
- График за организиране и провеждане на обучението

Ред на разглеждане и оценяване

Комисията, определена със заповед на министъра на образованието и науката, разглежда, оценява и класира проектите в 14-дневен срок след приключване приема на документи.

Показатели за изпълнение

- Брой училища, участвали с проекти
- Брой сформирани групи
- Брой ученици, включени в обучението
- Брой ученици, показвали напредък, измерен чрез външното оценяване в края на настоящата учебна година

3.3. При непълно усвояване на средства от даден модул и недостиг на средства по друг от модулите в рамките на програмата се допуска прехвърляне на средства между модулите, включително и промяна на индикативния бюджет на проектите.

4. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Проведени обучения на ученици по двата модула, което е съобразено с техните нужди и възможности.
- Повишаване нивото на постиженията на учениците.

5. ОТЧЕТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Училищата представят в РИО тематичните разпределения на всеки учител и графика за провеждане на занятията, както и списъци с имената на включените ученици до 14 дни след одобряване на проекта. РИО се задължава да извършва проверки по време на изпълнението на дейностите.

В срок до 30 юни 2010 г. в МОН, дирекция „Политика в общото образование”, се представят:

1. Доклад за напредъка, съгласно поставените цели в програмата, изгotten от директора на училището и съгласуван с РИО.
2. Доклад от РИО за извършените проверки за изпълнение на дейностите по проекта.
3. Отчет за проведените учебни занятия и изплатени суми.

В срок до 30 август 2010 г. дирекция „Политика в общото образование” публикува в сайта на МОН отчет за резултатите от изпълнението на програмата.

6. МОНИТОРИНГ

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг на две нива:

1. проверки, анализи, изготвяне на междинни и финални отчети и доклади, базирани на прямата и на обратната връзка между лицата и организацията, имащи отношение по изпълнението на програмата, осъществен от Министерството на образованието и науката и регионалните инспекторати по образованието, за целите на програмата, извън основните им задължения по функционални характеристики, ресурсно и материално осигурени за сметка на програмата;
2. оценка за изпълнението на програмата от външна организация.